

**Воєнний стан в Україні.
Актуальні роз'яснення,
гарантії дотримання
законності, заборони і
обмеження, нормативне
забезпечення**

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Таким чином воєнний стан в Україні продовжено до 25 квітня 2022 року.

Наразі Верховна Рада отримала проєкт закону щодо продовження дії воєнного стану по всій території України. Про це повідомили на сайті українського парламенту. Поки невідомо, доки буде продовжено воєнний стан в Україні. Ймовірно - ще на місяць.

Воєнний стан в Україні – це особливий правовий режим, що вводиться у разі загрози національній безпеці.

Запровадження воєнного стану в країні чи в окремих її регіонах пропонується РНБО, погоджується Президентом, і затверджується рішенням Верховної Ради України.

ВОЄННИЙ СТАН В УКРАЇНІ

АКТУАЛЬНІ РОЗ'ЯСНЕННЯ,
ГАРАНТІЇ ДОТРИМАННЯ ЗАКОННОСТІ,
ЗАБОРОНИ І ОБМЕЖЕННЯ,
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Видавничий дім
«ПРОФЕСІОНАЛ»
Київ – 2022

Воєнний стан в Україні. Актуальні роз'яснення, гарантії дотримання законності, заборони і обмеження, нормативне забезпечення – К. : ВД «Професіонал», 2022. – 226 с.

ISBN 978-611-01-2484-3

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Таким чином воєнний стан в Україні продовжено до 25 квітня 2022 року.

Наразі Верховна Рада отримала проєкт закону щодо подовження дії воєнного стану по всій території України. Про це повідомили на сайті українського парламенту.

Поки невідомо, доки буде подовжено воєнний стан в Україні. Ймовірно - ще на місяць.

Воєнний стан в Україні – це особливий правовий режим, що вводиться у разі загрози національній безпеці.

Запровадження воєнного стану в країні чи в окремих її регіонах пропонується РНБО, погоджується Президентом, і затверджується рішенням Верховної Ради України.

УДК 341.3.018(477)

ISBN978-611-01-2484-3

© Видавничий дім «Професіонал», 2022.

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВВЕДЕННЯ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Правовою основою введення воєнного стану в Україні є Конституція України, Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (від 12.05.2015 № 389-VIII) та указ Президента України про введення воєнного стану.

У відповідності до приписів вказаного Закону порядок введення воєнного стану є таким:

1. Пропозиції щодо введення воєнного стану подає Рада національної безпеки і оборони України.

2. У разі прийняття рішення щодо необхідності введення воєнного стану Президент видає указ про введення воєнного стану.

3. У разі оголошення указу Президента про введення воєнного стану Верховна Рада збирається на засідання у дводенний строк без скликання та розглядає питання щодо затвердження указу Президента (керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності зобов'язані сприяти негайному прибуттю народних депутатів України на засідання Верховної Ради та здійсненню їхніх повноважень).

4. Указ Президента України про введення воєнного стану, затверджений Верховною Радою України, підлягає негайному оголошенню через засоби масової інформації або оприлюдненню в інший спосіб. Цей указ офіційно оприлюднюється разом із законом щодо його та набирає чинності одночасно з набранням чинності таким законом.

Крім того, Україна негайно через Генерального секретаря ООН повідомляє про параметри введеного надзвичайного стану держави, які беруть участь у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права.

На момент оголошення воєнного стану в Україні 24.02.2022 року воєнного стану були чинні наступні правові акти, що напряду чи опосередковано регулюють різні аспекти воєнного стану в Україні:

- Конституція України;
- Закон України «Про оборону України»;
- Закон України «Про правовий режим воєнного стану»;
- Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;
- Закон України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Указ Президента України від 14 березня 2022 року № 133 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»;
- Порядок залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 753 (з наступними змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 року № 998 «Деякі питання здійснення повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»;

— Постанова Кабінету Міністрів України від 08 липня 2020 року № 573 «Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану» (з наступними змінами).

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (далі — Закон), на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадського порядку та безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи — військові адміністрації.

Рішення про утворення військових адміністрацій приймається Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування.

Військову адміністрацію населеного пункту очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Структуру і штатний розпис військових адміністрацій населених пунктів затверджує начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України за поданням начальника відповідної військової адміністрації.

Указом Президента України Володимира Зеленського від 24 лютого 2022 року № 68/2022 було утворено військові адміністрації на усій території України.

ІСТОРІЧНИЙ ДОСВІД ЩОДО ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Закон «Про правовий режим воєнного стану» було прийнято у 2000 році за Президента України Леоніда Кучми. Зміни у нього вносились у 2003, 2008, 2010, 2012 та 2014 роках.

У 2015 році Президент України Петро Порошенко вніс до парламенту законопроект № 2541. Його було прийнято Верховною Радою України 12 травня і повернуто з підписом Президента України 8 червня.

На виконання нового закону Кабінет Міністрів України затвердив типовий план запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

У центральних органах виконавчої влади були створені відповідні підрозділи. У Мінсоцполітики почав функціонування відділ соціальної адаптації учасників АТО та військовослужбовців звільнених у запас або у відставку, у Міністерстві охорони здоров'я України — відділ координації та забезпечення медичної допомоги під час антитерористичних операцій, надзвичайного і воєнного стану.

Вечері 25 листопада 2018 року, після агресії прикордонних кораблів РФ у Керченській протоці проти кораблів ВМСУ, було скликане екстрене засідання РНБО, на якому ухвалено рішення запропонувати Президенту Порошенку ввести воєнний стан на 60 діб.

Для запровадження воєнного стану в країні спікер Андрій Парубій скликав позачергове засідання ВРУ в понеділок 26 листопада о 16:00.

Президент України Петро Порошенко після відповідного рішення РНБО України звернувся до Верховної Ради України з проханням зібратися на позачергове засідання та розглянути введення воєнного стану в Україні терміном на 60 днів.

26 листопада 2018 року, Президент України видав Указ про запровадження воєнного стану строком на 60 діб.

О 17:30, Президент України заявив, що буде просити Верховну Раду України запровадити воєнний стан з 9 год. 00 хв. 28 листопада 2018 року на всій території України терміном на 30 днів. Він пояснив, що таким чином воєнний стан не накладатиметься на початок виборчої кампанії.

26 листопада 2018 року, Верховна Рада прийняла Рішення щодо запровадження в 10 областях України воєнного стану. О 21:33 депутати затвердили Указ Президента 276 голосами.

Області України, в яких запроваджено воєнний стан — це прикордонні області з РФ, невизнаним Придністров'ям, а також ті, що мають вихід до Чорного та Азовського морів — Вінницька, Донецька, Луганська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Чернігівська, Херсонська, Запорізька області, внутрішні води керченської акваторії Азовського моря.

Наступним же голосуванням Постановою Верховної Ради було призначено вибори Президента України на 31 березня 2019 року, за що проголосували 298 депутатів.

27 листопада 2018 року, РНБО офіційно проінформувала, що воєнний стан буде введено у 10 областях України (Вінницька, Луганська, Донецька, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Запорізька, Чернігівська, Херсонська) з 14:00 26 листопада 2018 року по 14:00 26 грудня 2018 року.

Петро Порошенко, також наголосив, що запровадження воєнного стану у цей час є необхідним, оскільки вперше з початку російської агресії російські сили діяли офіційно і під своїм прапором.

ЗАБОРОНИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ПРИ ВВЕДЕННІ ВОЄННОГО СТАНУ В КРАЇНІ

Згідно з статтею 8 Закону «Про правовий режим воєнного стану» визначені, в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, військове командування разом із військовими адміністраціями (у разі їх утворення) може здійснювати такі заходи правового режиму воєнного стану:

- встановлювати (посилювати) охорону об'єктів державного значення, об'єктів державного значення національної транспортної системи України та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення, і вводити особливий режим їх роботи. Порядок встановлення (посилення) охорони таких об'єктів та їх перелік, що із введенням воєнного стану підлягають охороні, а також порядок особливого режиму їх роботи затверджуються Кабінетом Міністрів України;

- запроваджувати трудову повинність для працездатних осіб, не залучених до роботи в оборонній сфері та сфері забезпечення життєдіяльності населення і не заброньованих за підприємствами, установами та організаціями на період дії воєнного стану з метою виконання робіт, що мають оборонний характер, а також ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли в період дії воєнного стану, та залучати їх в умовах воєнного стану до суспільно корисних робіт, що виконуються для задоволення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів і сил цивільного захисту, забезпечення функціонування національної економіки та системи забезпечення життєдіяльності населення і не потребують, як правило, спеціальної професійної підготовки осіб. За працівниками, залученими до виконання суспільно корисних робіт, на час виконання таких робіт зберігається попереднє місце роботи (посада). Порядок залучення працездатних осіб в умовах воєнного стану до суспільно корисних робіт та питання їхнього соціального захисту з урахуванням вимог закону визначаються Кабінетом Міністрів України;

- використовувати потужності та трудові ресурси підприємств, установ і організацій усіх форм власності для потреб оборони, змінювати режим їхньої роботи, проводити інші зміни виробничої діяльності, а також умов праці відповідно до законодавства про працю;

- примусово відчужувати майно, що перебуває у приватній або комунальній власності, вилучати майно державних підприємств, державних господарських об'єднань для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану в установленому законом порядку та видавати про це відповідні документи встановленого зразка;

- запроваджувати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, комендантську годину (заборону перебування у певний період доби на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень), а також встановлювати спеціальний режим світломаскування;

- встановлювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, особливий режим в'їзду і виїзду, обмежувати свободу пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також рух транспортних засобів;

- перевіряти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, документи у осіб, а в разі потреби проводити огляд речей, транспортних засобів,

багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, за винятком обмежень, встановлених Конституцією України;

- забороняти проведення мирних зборів, мітингів, походів і демонстрацій, інших масових заходів;

- порушувати у порядку, визначеному Конституцією та законами України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських об'єднань, якщо вона спрямована на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення;

- встановлювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, заборону або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан;

- регулювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, роботу постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, поліграфічних підприємств, видавництва, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів та інших підприємств, установ, організацій і закладів культури та засобів масової інформації, а також використовувати місцеві радіостанції, телевізійні центри та друкарні для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ і населення; забороняти роботу приймально-передавальних радіостанцій особистого і колективного користування та передачу інформації через комп'ютерні мережі;

- у разі порушення вимог або невиконання заходів правового режиму воєнного стану вилучати у підприємств, установ і організацій усіх форм власності, окремих громадян електронне комунікаційне обладнання, телевізійну, відео— і аудіоапаратуру, комп'ютери, а також у разі потреби інші технічні засоби зв'язку;

- забороняти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, торгівлю зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі;

- встановлювати особливий режим у сфері виробництва та реалізації лікарських засобів, які мають у своєму складі наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, інші сильнодіючі речовини, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

- вилучати у підприємств, установ і організацій навчальну та бойову техніку, вибухові, радіоактивні речовини і матеріали, сильнодіючі хімічні та отруйні речовини;

- забороняти громадянам, які перебувають на військовому або спеціальному обліку у Міністерстві оборони України, Службі безпеки України чи Службі зовнішньої розвідки України, змінювати місце проживання (місце перебування) без дозволу військового комісара або керівника відповідного органу Служби безпеки України чи Служби зовнішньої розвідки України; обмежувати проходження альтернативної (невійськової) служби;

- встановлювати для фізичних і юридичних осіб військово-квартирну повинність з розквартирування військовослужбовців, осіб рядового і началь-

ницького складу правоохоронних органів, особового складу служби цивільного захисту, евакуйованого населення та розміщення військових частин, підрозділів і установ;

- встановлювати порядок використання фонду захисних споруд цивільного захисту;

- проводити евакуацію населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення, згідно з переліком, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

- запроваджувати у разі необхідності у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, нормоване забезпечення населення основними продовольчими і непродовольчими товарами;

- вживати додаткових заходів щодо посилення охорони державної таємниці;

- інтернувати (примусово оселяти) громадян іноземної держави, яка загрожує нападом чи здійснює агресію проти України;

- здійснювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, обов'язкову евакуацію затриманих осіб, що перебувають в ізоляторах тимчасового тримання; підозрюваних, обвинувачених осіб, щодо яких застосовано запобіжний захід — тримання під вартою, що перебувають в слідчих ізоляторах; етапування засуджених осіб, які відбувають такі покарання, як арешт, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк та довічне ув'язнення, з установ виконання покарань, розташованих у місцевостях, наближених до районів, де ведуться бойові дії, до відповідних установ, які розташовані в безпечній місцевості.

В період режиму воєнного стану повноваження Президента України не можуть бути припинені. У разі, якщо термін повноважень глави держави закінчується під час воєнного стану, то він продовжує свою роботу до закінчення терміну воєнного стану. Крім цього, не можуть бути припинені повноваження Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Президента з прав людини, суддів, прокурорів, а також контролерів і слідчих.

Слід зауважити, що з 24.02.2022 вичерпний перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина, які тимчасово обмежуються у зв'язку з введенням воєнного стану із зазначенням строку дії цих обмежень, а також тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень повинен зазначатися в указі Президента України про введення воєнного стану.

У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану, з 24 лютого 2022 року тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені Конституцією України, а саме:

- статтею 30 (Кожному гарантується недоторканність житла);

- статтею 31 (Кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції);

- статтею 32 (Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України);

— статтею 33 (Кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом);

— статтею 34 (Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань);

— статтею 38 (Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування);

— статтею 39 (Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування);

— статтею 41 (Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності);

— статтею 42 (Кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом);

— статтею 43 (Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується);

— статтею 44 (Ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів);

— статтею 53 (Кожен має право на освіту).

Також можуть вводитися тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону.

ГАРАНТІЇ ЗАКОННОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ У КРАЇНІ

У відповідності до приписів ст. 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» визначені гарантії дотримання законності у період воєнного стану:

- «1. В умовах воєнного стану забороняються:
зміна Конституції України;
зміна Конституції Автономної Республіки Крим;
проведення виборів Президента України, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування;
проведення всеукраїнських та місцевих референдумів;
проведення страйків, масових зібрань та акцій.
2. Верховна Рада України не пізніше ніж у дев'яностоденний строк з дня припинення чи скасування воєнного стану, якщо чергові або позачергові вибори до відповідних органів мали бути проведені в період, на який було введено воєнний стан, приймає рішення про призначення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих виборів».

Також за приписами ст. 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» визначені умови здійснення повноважень органами державної влади та місцевого самоврядування у період воєнного стану:

- «1. В умовах воєнного стану Президент України та Верховна Рада України діють виключно на підставі, в межах повноважень та в спосіб, визначені Конституцією та законами України.
2. Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади, військове командування, військові адміністрації, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України».

За приписами ст. 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» визначено неприпустимість припинення повноважень органів державної влади, інших державних органів в умовах воєнного стану:

- «1. У період воєнного стану не можуть бути припинені повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також судів, органів прокуратури України, органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, та органів, підрозділи яких здійснюють контррозвідувальну діяльність».

За приписами ст. 20 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» визначено правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану:

- «1. Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану визначаються відповідно до Конституції України та цього Закону.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Указ Президента України Про введення воєнного стану в Україні

*{Указ затверджено Законом № 2102-IX від 24.02.2022}
{Із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 133/2022 від 14.03.2022}*

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановляю:

1. Ввести в Україні воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

*{Строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин
26 березня 2022 року строком на 30 діб
згідно з Указом Президента № 133/2022 від 14.03.2022}*

2. Військовому командуванню (Генеральному штабу Збройних Сил України, Командуванню об'єднаних сил Збройних Сил України, командуванням видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, управлінням оперативних командувань, командирам військових з'єднань, частин Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Управління державної охорони України) разом із Міністерством внутрішніх справ України, іншими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати передбачені Законом України «Про правовий режим воєнного стану» заходи і повноваження, необхідні для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави.

3. У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30 — 34, 38, 39, 41 — 44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

4. Кабінету Міністрів України невідкладно:

1) ввести в дію план запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні;

2) забезпечити фінансування та вжити в межах повноважень інших заходів, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану на території України.

5. Державній службі України з надзвичайних ситуацій невідкладно разом з обласними, Київською міською державними адміністраціями, іншими державними органами, установами, підприємствами, організаціями всіх форм власності привести єдину державну систему цивільного захисту, її функціональні та територіальні підсистеми у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період.

6. Обласним, Київській міській державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування утворити ради оборони та забезпечити сприяння військовому командуванню у запровадженні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану.

7. Міністерству закордонних справ України забезпечити інформування в установленому порядку Генерального секретаря ООН та офіційних осіб іноземних держав про введення в Україні воєнного стану, про обмеження прав і свобод людини і громадянина, що є відхиленням від зобов'язань за Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, та про межу цих відхилень і причини прийняття такого рішення.

8. Цей Указ набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Президент України
м. Київ
24 лютого 2022 року
№ 64/2022

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України та статті 5 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».
2. Цей Закон негайно оголошується через засоби масової інформації та набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ
24 лютого 2022 року
№ 2102-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Указ Президента України

Про продовження строку дії воєнного стану в Україні

{Указ затверджено Законом № 2119-IX від 15.03.2022}

У зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановляю:

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Зако-

ном України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, продовжити строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

2. Міністерству закордонних справ України забезпечити інформування в установленому порядку Генерального секретаря ООН та офіційних осіб іноземних держав про продовження строку дії воєнного стану в Україні і причини прийняття такого рішення.

3. Цей Указ набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Президент України
м. Київ
14 березня 2022 року
№ 133/2022

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України

«Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Указ Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

2. Цей Закон негайно оголошується через засоби масової інформації та набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ
15 березня 2022 року
№ 2119-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Указ Президента України Про утворення військових адміністрацій

На виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку постановляю:

1. Утворити:

Вінницьку обласну військову адміністрацію;
Волинську обласну військову адміністрацію;
Донецьку обласну військову адміністрацію;
Дніпропетровську обласну військову адміністрацію;
Житомирську обласну військову адміністрацію;
Закарпатську обласну військову адміністрацію;
Запорізьку обласну військову адміністрацію;
Івано-Франківську обласну військову адміністрацію;
Київську міську військову адміністрацію;
Київську обласну військову адміністрацію;
Кіровоградську обласну військову адміністрацію;
Луганську обласну військову адміністрацію;
Львівську обласну військову адміністрацію;
Миколаївську обласну військову адміністрацію;
Одеську обласну військову адміністрацію;
Полтавську обласну військову адміністрацію;
Рівненську обласну військову адміністрацію;
Сумську обласну військову адміністрацію;
Тернопільську обласну військову адміністрацію;
Харківську обласну військову адміністрацію;
Херсонську обласну військову адміністрацію;
Хмельницьку обласну військову адміністрацію;
Черкаську обласну військову адміністрацію;
Чернівецьку обласну військову адміністрацію;
Чернігівську обласну військову адміністрацію.

У зв'язку з утворенням військових адміністрацій, зазначених у цій статті, обласні, Київська міська державні адміністрації та голови цих адміністрацій набувають статусу відповідних військових адміністрацій та начальників цих військових адміністрацій.

2. Утворити на базі існуючих районних державних адміністрацій відповідні районні військові адміністрації.

У зв'язку з утворенням районних військових адміністрацій відповідні районні державні адміністрації та голови таких адміністрацій набувають статусу відповідних районних військових адміністрацій та начальників таких військових адміністрацій.

3. Генеральному штабу Збройних Сил України, головам обласних, Київської міської, районних державних адміністрацій здійснити відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» заходи, пов'язані з утворенням військових адміністрацій, зазначених у статтях 1 і 2 цього Указу, та поінформувати про результати.

4. Генеральному штабу Збройних Сил України, Кабінету Міністрів України, обласним, Київській міській військовим адміністраціям відповідно до компетенції здійснювати спрямування, координацію та контроль за діяльністю обласних, Київської міської, районних військових адміністрацій.

5. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України

м. Київ

24 лютого 2022 року

№ 68/2022

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ Про правовий режим воєнного стану

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами № 766-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2015, № 52, ст.482 № 1420-VIII від 16.06.2016, ВВР, 2016, № 31, ст.546 № 2268-VIII від 18.01.2018, ВВР, 2018, № 10, ст.54 № 2396-VIII від 05.04.2018, ВВР, 2018, № 21, ст.194 № 1089-IX від 16.12.2020 № 1702-IX від 16.07.2021, ВВР, 2021, № 41, ст.339 — вводиться в дію з 01.01.2022 № 2024-IX від 27.01.2022 № 2124-IX від 15.03.2022 № 2126-IX від 15.03.2022 № 2158-IX від 24.03.2022}

{У тексті Закону слова «начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України» в усіх відмінках замінено словами «Головнокомандувач Збройних Сил України» у відповідному відмінку; слова «громадський порядок», «громадський порядок та безпека», «громадський порядок і безпека» в усіх відмінках замінено словами «громадська безпека і порядок» у відповідному відмінку; згідно із Законом № 1702-IX від 16.07.2021 — вводиться в дію з 01.01.2022}

Цей Закон визначає зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб.

Стаття 1. Визначення воєнного стану

1. Воєнний стан — це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Стаття 2. Правова основа введення воєнного стану

1. Правовою основою введення воєнного стану є Конституція України, цей Закон та указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України.

Стаття 3. Військове командування

1. Військовим командуванням, якому згідно з цим Законом надається право разом з органами виконавчої влади, військовими адміністраціями, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати заходи правового режиму воєнного стану, є:

Головнокомандувач Збройних Сил України, Командувач об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачі видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачі (начальники) органів військового управління, командири з'єднань, військових частин Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань;

{Абзац другий частини першої статті 3 в редакції Закону № 1420-VIII від 16.06.2016; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2396-VIII від 05.04.2018; в редакції Закону № 1702-IX від 16.07.2021 — вводится в дію з 01.01.2022}
{Абзац третій частини першої статті 3 виключено на підставі Закону № 1702-IX від 16.07.2021 — вводится в дію з 01.01.2022}

2. Військове командування, в межах повноважень, визначених цим Законом та Указом Президента України про введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях, затвердженням Верховною Радою України, видає обов'язкові до виконання накази і директиви з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

{Статтю 3 доповнено частиною другою згідно із Законом № 1702-IX від 16.07.2021 — вводится в дію з 01.01.2022}

Стаття 4. Військові адміністрації

1. На територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи — військові адміністрації.

2. Рішення про утворення військових адміністрацій приймається Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування.

3. Військові адміністрації населених пунктів утворюються в одному чи декількох населених пунктах (селах, селищах, містах), в яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, у тому числі внаслідок фактичного саморозпуску або самоусунення від виконання своїх повноважень, або їх фактичного невиконання, або припинення їх повноважень згідно із законом.

{Абзац перший частини третьої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

Військову адміністрацію населеного пункту очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Структуру і штатний розпис військових адміністрацій населених пунктів затверджує Головнокомандувач Збройних Сил України за поданням начальни-

ка відповідної військової адміністрації.

4. У районі, області військовій адміністрації утворюються у разі нескликання сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» строки або припинення їх повноважень згідно із законом, або для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку. У разі прийняття рішення про утворення районних, обласних військових адміністрацій їх статусу набувають відповідно районні, обласні державні адміністрації, а голови районних, обласних державних адміністрацій набувають статусу начальників відповідних військових адміністрацій.

{Частина четверта статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2268-VIII від 18.01.2018}

5. Військові адміністрації населених пунктів формуються з військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу, а також працівників, які уклали з Генеральним штабом Збройних Сил України трудовий договір.

У разі набуття районною, обласною державною адміністрацією статусу відповідно районної, обласної військової адміністрації посади державних службовців у таких адміністраціях можуть замінюватися військовослужбовцями військових формувань, утворених відповідно до законів України, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу.

Перелік посад у військових адміністраціях населених пунктів, які підлягають заміщенню військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, а також перелік посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів у районній, обласній військовій адміністрації, затверджуються Президентом України за поданням Головнокомандувача Збройних Сил України.

6. Фінансування діяльності військових адміністрацій із виконання повноважень органів місцевого самоврядування здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, виконання інших функцій — за рахунок коштів Державного бюджету України.

7. Спрямування, координацію та контроль за діяльністю обласних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, а з інших питань — Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень.

ЗМІСТ

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВВЕДЕННЯ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	3
ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ЩОДО ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	5
ЗАБОРОНИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ПРИ ВВЕДЕННІ ВОЄННОГО СТАНУ В КРАЇНІ	7
ГАРАНТІЇ ЗАКОННОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ У КРАЇНІ	11
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	12
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»	14
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про затвердження Указу Президента України УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»	15
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про утворення військових адміністрацій»	16
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про правовий режим воєнного стану»	18
Стаття 1. Визначення воєнного стану	18
Стаття 2. Правова основа введення воєнного стану	18
Стаття 3. Військове командування	19
Стаття 4. Військові адміністрації	19
Стаття 5. Порядок введення воєнного стану	21
Стаття 6. Указ Президента України про введення воєнного стану	22
Стаття 7. Припинення та скасування воєнного стану	22
Стаття 8. Заходи правового режиму воєнного стану	22
Стаття 9. Здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування повноважень в умовах воєнного стану	26
Стаття 10. Неприпустимість припинення повноважень органів державної влади, інших державних органів в умовах воєнного стану	26
Стаття 11. Діяльність Президента України в умовах воєнного стану	26
Стаття 12. Діяльність Верховної Ради України в умовах воєнного стану	27
Стаття 12-1. Діяльність Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану	27
Стаття 12-2. Діяльність судів, органів та установ системи правосуддя в умовах воєнного стану	27
Стаття 13. Особливості дії нормативно-правових актів в умовах воєнного стану	27
Стаття 14. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України	28
Стаття 15. Повноваження військових адміністрацій	28
Стаття 15-1. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань утримання військовополонених	33
Стаття 16. Залучення військових формувань та правоохоронних органів до здійснення заходів правового режиму воєнного стану	34
Стаття 17. Сприяння діяльності військового командування та військових адміністрацій	34
Стаття 18. Взаємодія військового командування та військових адміністрацій з органами державної влади в умовах воєнного стану	34
Стаття 19. Гарантії законності в умовах воєнного стану	34
Стаття 20. Правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах воєнного стану	34
Стаття 21. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб іноземних держав в умовах воєнного стану	35
Стаття 22. Неприпустимість використання правового режиму воєнного стану для захоплення влади та порушення прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб	35
Стаття 23. Відшкодування збитків, завданих під час введення воєнного стану або	

повернення майна, що збереглося.....	35
Стаття 24. Інформування Генерального секретаря ООН та іноземних держав.....	35
Стаття 25. Відповідальність за порушення правового режиму воєнного стану.....	36
Стаття 26. Правосуддя в умовах воєнного стану.....	36
Стаття 27. Контроль за діяльністю військового командування, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.....	36
Стаття 28. Прикінцеві положення.....	36
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про оборону України».....	39
РОЗДІЛ I. ЗАСАДИ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ТА ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВИ ДО ОБОРОНИ.....	40
Стаття 1. Визначення основних термінів.....	40
Стаття 2. Основи оборони України.....	43
Стаття 3. Підготовка держави до оборони.....	44
Стаття 4. Відсіч збройної агресії проти України.....	46
РОЗДІЛ II. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ, МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ У СФЕРІ ОБОРОНИ.....	46
Стаття 5. Верховна Рада України.....	46
Стаття 6. Президент України.....	46
Стаття 7. Рада національної безпеки і оборони України.....	47
Стаття 8. Ставка Верховного Головнокомандувача.....	47
Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері оборони.....	47
Стаття 10. Основні функції Міністерства оборони України.....	49
Стаття 11. Основні функції Генерального штабу Збройних Сил України.....	51
Стаття 12. Завдання інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, та правоохоронних органів.....	53
Стаття 13. Діяльність центральних та інших органів виконавчої влади у сфері оборони.....	55
Стаття 14. Діяльність Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій у сфері оборони.....	57
Стаття 15. Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері оборони.....	58
Стаття 16. Завдання підприємств, установ та організацій і обов'язки їх посадових осіб у сфері оборони.....	59
Стаття 17. Права та обов'язки громадян України у сфері оборони.....	60
РОЗДІЛ III. ТЕРИТОРІАЛЬНА ОБОРОНА. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....	60
Стаття 18. Територіальна оборона України.....	60
Стаття 19. Цивільний захист України.....	61
РОЗДІЛ IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОБОРОНУ УКРАЇНИ.....	61
Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства про оборону України.....	61
РОЗДІЛ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	61
Указ Президента України «Про загальну мобілізацію».....	62
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про затвердження Указу Президента України «Про загальну мобілізацію».....	64
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».....	64
Стаття 1. Дія норм законодавства про працю в умовах воєнного стану.....	64
Стаття 2. Особливості укладення трудового договору в умовах воєнного стану.....	65
Стаття 3. Особливості переведення та зміни істотних умов праці в умовах воєнного часу.....	65
Стаття 4. Особливості розірвання трудового договору з ініціативи працівника.....	65
Стаття 5. Особливості розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.....	65
Стаття 6. Особливості встановлення та обліку часу роботи та часу відпочинку.....	66
Стаття 7. Особливості організації кадрового діловодства та архівного зберігання кадрів.....	

документів у роботодавця.....	66
Стаття 8. Робота в нічний час.....	66
Стаття 9. Особливості залучення до роботи деяких категорій працівників.....	66
Стаття 10. Оплата праці.....	67
Стаття 11. Зупинення дії окремих положень колективного договору.....	67
Стаття 12. Відпустки.....	67
Стаття 13. Призупинення дії трудового договору.....	67
Стаття 14. Діяльність профспілок.....	68
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	68
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»	69
Стаття 1. Визначення термінів.....	69
Стаття 2. Правова основа примусового відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.....	69
Стаття 3. Способи примусового відчуження або вилучення майна.....	70
Стаття 4. Органи, що приймають рішення про примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану.....	70
Стаття 5. Органи, що приймають рішення про примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму надзвичайного стану.....	70
Стаття 6. Особливості передачі та примусового відчуження комунального майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.....	70
Стаття 7. Вимоги до акта про примусове відчуження або вилучення майна.....	72
Стаття 8. Оцінка майна.....	73
Стаття 9. Право на відшкодування вартості майна.....	73
Стаття 10. Фінансування компенсації та заходів з примусового відчуження або вилучення майна.....	73
Стаття 11. Порядок отримання компенсації за примусово відчужене майно.....	73
Стаття 12. Порядок повернення примусово відчуженого майна, що збереглося, та надання взаєміншого майна.....	74
Стаття 13. Вирішення спорів.....	74
Стаття 14. Відповідальність за порушення законодавства про відшкодування вартості майна та повернення примусово відчуженого майна.....	74
Стаття 15. Прикінцеві положення.....	74
ПОСТАНОВА про ПОРЯДОК залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану.....	77
ПОСТАНОВА про ПОРЯДОК розгляду заяв та здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.....	81
АКТ про примусове відчуження або вилучення майна.....	83
ПОСТАНОВА про ПОРЯДОК здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан.....	87
РОЗПОРЯДЖЕННЯ про Питання запровадження та забезпечення здійснення заходів правового режиму воєнного стану в Україні.....	94
ПЛАН запровадження та забезпечення заходів здійснення правового режиму воєнного стану в Україні.....	95
РОЗПОРЯДЖЕННЯ Про забезпечення здійснення розрахунків підприємств, установ, організацій в умовах воєнного стану.....	107
ПОСТАНОВА Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав дітей на період надзвичайного або воєнного стану.....	108

ЗМІНИ, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав дітей на період надзвичайного або воєнного стану.....	108
ПОСТАНОВА про Тимчасовий порядок виділення та використання коштів з резервного фонду бюджету в умовах воєнного стану.....	111
ПОСТАНОВА про Деякі питання бронювання військово-зобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану.....	113
ПРОПОЗИЦІЇ щодо бронювання військовозобов'язаних, яким надається відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації та на воєнний час.....	115
ПОСТАНОВА Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України.....	116
ПОСТАНОВА про Деякі питання оплати праці працівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, в умовах воєнного стану.....	120
ПОСТАНОВА «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації».....	121
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів».....	128
I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	128
Стаття 1. Визначення термінів.....	128
Стаття 2. Принципи примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів.....	129
Стаття 3. Підстави та порядок примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів.....	129
Стаття 4. Правовий режим примусово вилучених в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів.....	130
II. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	130
МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ АКТИ.....	131
ЩОДО ПЕРЕДУМОВ ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ.....	131
IV КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАКОНИ І ЗВИЧАЇ ВІЙНИ НА СУХОДОЛІ ТА ДОДАТОК ДО НЕЇ: ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАКОНИ І ЗВИЧАЇ ВІЙНИ НА СУХОДОЛІ.....	131
ЧАСТИНА I. ПРО ВОЮЮЧІ СТОРОНИ.....	134
Розділ I. Критерії визнання воюючою стороною.....	134
Розділ II. Військовополонені.....	134
Розділ III. Хворі і поранені.....	137
ЧАСТИНА II. ВІЙСКОВІ ДІЇ.....	137
РОЗДІЛ I. ЗАСОБИ ЗАВДАННЯ ШКОДИ СУПРОТИВНИКУ, ОБЛОГА БОМБАРДУВАННЯ.....	137
Розділ II. Шпигуни.....	138
Розділ III. Прапори парламентарів.....	138
Розділ IV. Капітуляція.....	138
Розділ V. Перемир'я.....	139

ЧАСТИНА III. ВІЙСЬКОВЕ КЕРІВНИЦТВО НА ТЕРИТОРІЇ ДЕРЖАВИ-СУПРОТИВНИКА.....	139
---	-----

ОПРЕДЕЛЕНИЕ АГРЕССИИ УТВЕРЖДЕНО РЕЗОЛЮЦИЕЙ 3314 (XXIX) ГЕНЕРАЛЬНОЙ АССАМБЛЕИ ОТ 14 ДЕКАБРЯ 1974 ГОДА.....141

Статья 1.....	142
Статья 2.....	142
Статья 3.....	142
Статья 4.....	143
Статья 5.....	143
Статья 6.....	143
Статья 7.....	143
Статья 8.....	143

РИМСКИЙ СТАТУТ МЕЖДУНАРОДНОГО УГОЛОВНОГО СУДА*.....144

ПРЕАМБУЛА.....	144
----------------	-----

ЧАСТЬ 1. УЧРЕЖДЕНИЕ СУДА.....145

Статья 1. Суд.....	145
Статья 2. Отношения Суда с Организацией Объединенных Наций.....	145
Статья 3. Местопребывание Суда.....	145
Статья 4. Правовой статус и полномочия Суда.....	145

ЧАСТЬ 2. ЮРИСДИКЦИЯ, ПРИЕМЛЕМОСТЬ И ПРИМЕНИМОЕ ПРАВО.....145

Статья 5. Преступления, подпадающие под юрисдикцию Суда.....	145
Статья 6. Геноцид.....	146
Статья 7. Преступления против человечности.....	146
Статья 8. Военные преступления.....	148
Статья 9. Элементы преступлений.....	152
Статья 10.....	152
Статья 11. Юрисдикция <i>ratione temporis</i>	152
Статья 12. Условия осуществления юрисдикции.....	152
Статья 13. Осуществление юрисдикции.....	153
Статья 14. Передача ситуации государством-участником.....	153
Статья 15. Прокурор.....	153
Статья 16. Отсрочка расследования или уголовного преследования.....	154
Статья 17. Вопросы приемлемости.....	154
Статья 18. Предварительные постановления, касающиеся приемлемости.....	155
Статья 19. Протесты в отношении юрисдикции Суда или приемлемости дела к производству.....	156
Статья 20. <i>Ne bis in idem</i>	157
Статья 21. Применимое право.....	158

ЧАСТЬ 3. ОБЩИЕ ПРИНЦИПЫ УГОЛОВНОГО ПРАВА.....158

Статья 22. <i>Nullum crimen sine lege</i>	158
Статья 23. <i>Nulla poena sine lege</i>	159
Статья 24. Отсутствие обратной силы <i>ratione personae</i>	159
Статья 25. Индивидуальная уголовная ответственность.....	159
Статья 26. Исключение из юрисдикции для лиц, не достигших 18-летнего возраста.....	160
Статья 27. Недопустимость ссылки на должностное положение.....	160
Статья 28. Ответственность командиров и других начальников.....	160
Статья 29. Неприменимость срока давности.....	161
Статья 30. Субъективная сторона.....	161
Статья 31. Основания для освобождения от уголовной ответственности.....	161
Статья 32. Ошибка в факте или ошибка в праве.....	162
Статья 33. Приказы начальника и предписание закона.....	162

ЧАСТЬ 4. СОСТАВ И УПРАВЛЕНИЕ ДЕЛАМИ СУДА.....163

Статья 34. Органы Суда.....	163
Статья 35. Выполнение функций судьями.....	163
Статья 36. Требования, предъявляемые к судьям, выдвижение и выборы судей.....	163
Статья 37. Вакансии судей.....	165

Статья 38. Президиум.....	165
Статья 39. Палаты.....	166
Статья 40. Независимость судей.....	167
Статья 41. Освобождение или отвод судей.....	167
Статья 42. Канцелярия Прокурора.....	167
Статья 43. Секретариат.....	169
Статья 44. Персонал.....	169
Статья 45. Торжественное обязательство.....	170
Статья 46. Отрешение от должности.....	170
Статья 47. Дисциплинарные меры.....	170
Статья 48. Привилегии и иммунитеты.....	171
Статья 49. Оклады, пособия и компенсация расходов.....	171
Статья 50. Официальные и рабочие языки.....	171
Статья 51. Правила процедуры и доказывания.....	172
Статья 52. Регламент Суда.....	172
ЧАСТЬ 5. РАССЛЕДОВАНИЕ И УГОЛОВНОЕ ПРЕСЛЕДОВАНИЕ.....	173
Статья 53. Начало расследования.....	173
Статья 54. Обязанности и полномочия Прокурора при расследовании.....	174
Статья 55. Права лиц в ходе расследования.....	174
Статья 56. Роль Палаты предварительного производства в отношении уникальной возможности для расследования.....	175
Статья 57. Функции и полномочия Палаты предварительного производства.....	176
Статья 58. Выдача Палатой предварительного производства ордера на арест или приказа о явке.....	177
Статья 59. Процедура ареста в государстве места содержания под стражей.....	179
Статья 60. Первоначальное производство в Суде.....	179
Статья 61. Утверждение обвинений до начала судебного разбирательства.....	180
ЧАСТЬ 6. СУДЕБНОЕ РАЗБИРАТЕЛЬСТВО.....	182
Статья 62. Место судебного разбирательства.....	182
Статья 63. Судебное разбирательство в присутствии обвиняемого.....	182
Статья 64. Функции и полномочия Судебной палаты.....	182
Статья 65. Процедура, действующая в случае признания вины.....	184
Статья 66. Презумпция невиновности.....	184
Статья 67. Права обвиняемого.....	185
Статья 68. Защита потерпевших и свидетелей и их участие в разбирательстве.....	186
Статья 69. Доказательства.....	187
Статья 70. Преступления против отправления правосудия.....	187
Статья 71. Санкции за неправомерное поведение в Суде.....	188
Статья 72. Защита информации, затрагивающей национальную безопасность.....	188
Статья 73. Информация или документы третьих сторон.....	190
Статья 74. Требования к принятию решения.....	190
Статья 75. Возмещение ущерба потерпевшим.....	191
Статья 76. Назначение наказания.....	191
ЧАСТЬ 7. МЕРЫ НАКАЗАНИЯ.....	192
Статья 77. Применимые меры наказания.....	192
Статья 78. Определение меры наказания.....	192
Статья 79. Целевой фонд.....	193
Статья 80. Нанесение ущерба применению на национальном уровне мер наказания и национальных законов.....	193
ЧАСТЬ 8. ОБЖАЛОВАНИЕ И ПЕРЕСМОТР.....	193
Статья 81. Обжалование решения об оправдании, решения о признании виновным и приговора.....	193
Статья 82. Обжалование прочих решений.....	194
Статья 83. Апелляционное производство.....	195
Статья 84. Пересмотр обвинительного приговора или наказания по приговору.....	195
Статья 85. Компенсация арестованному или лицу, признанному виновным.....	196
ЧАСТЬ 9. МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО И СУДЕБНАЯ ПОМОЩЬ.....	196
Статья 86. Общее обязательство сотрудничать.....	196

Статья 87. Просьбы о сотрудничестве: общие положения.....	197
Статья 88. Наличие процедур, предусмотренных национальным правом.....	198
Статья 89. Передача лиц Суду.....	198
Статья 90. Коллидирующие просьбы.....	199
Статья 91. Содержание просьбы об аресте и предоставлении в распоряжение.....	200
Статья 92. Предварительный арест.....	201
Статья 93. Другие формы сотрудничества.....	202
Статья 94. Отсрочка исполнения просьбы в связи с ведущимся расследованием или судебным преследованием.....	204
Статья 95. Отсрочка исполнения просьбы в связи с опротестованием приемлемости дела.....	204
Статья 96. Содержание просьбы о других формах помощи согласно статье 93.....	205
Статья 97. Консультации.....	205
Статья 98. Сотрудничество в отношении отказа от иммунитета и согласия на предоставление в распоряжение.....	206
Статья 99. Исполнение просьб, представленных согласно статьям 93 и 96.....	206
Статья 100. Расходы.....	207
Статья 101. Норма о неизменности условий.....	207
Статья 102. Употребление терминов.....	207
ЧАСТЬ 10. ИСПОЛНЕНИЕ.....	208
Статья 103. Роль государств в исполнении наказания в виде лишения свободы.....	208
Статья 104. Изменение государства исполнения приговора.....	209
Статья 105. Исполнение приговора.....	209
Статья 106. Надзор за осуществлением приговора и условиями лишения свободы.....	209
Статья 107. Передача лица после отбытия наказания.....	209
Статья 108. Ограничение в отношении уголовного преследования или наказания за другие правонарушения.....	210
Статья 109. Исполнение решений о штрафах и конфискационных мерах.....	210
Статья 110. Рассмотрение Судом вопроса об уменьшении срока наказания по приговору.....	210
Статья 111. Побег.....	211
ЧАСТЬ 11. АССАМБЛЕЯ ГОСУДАРСТВ-УЧАСТНИКОВ.....	211
Статья 112. Ассамблея государств-участников.....	211
ЧАСТЬ 12. ФИНАНСИРОВАНИЕ.....	212
Статья 113. Финансовые положения.....	212
Статья 114. Покрытие расходов.....	213
Статья 115. Средства Суда и Ассамблеи государств-участников.....	213
Статья 116. Добровольные взносы.....	213
Статья 117. Установление взносов.....	213
Статья 118. Ежегодная ревизия.....	213
ЧАСТЬ 13. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ.....	213
Статья 119. Урегулирование споров.....	213
Статья 120. Оговорки.....	214
Статья 121. Поправки.....	214
Статья 122. Поправки к положениям институционального характера.....	214
Статья 123. Пересмотр Статута.....	215
Статья 124. Временное положение.....	215
Статья 125. Подписание, ратификация, принятие, утверждение или присоединение.....	215
Статья 126. Вступление в силу.....	216
Статья 127. Выход.....	216
Статья 128. Аутентичные тексты.....	216

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

ВОЄННИЙ СТАН В УКРАЇНІ

АКТУАЛЬНІ РОЗ'ЯСНЕННЯ,
ГАРАНТІЇ ДОТРИМАННЯ ЗАКОННОСТІ,
ЗАБОРОНИ І ОБМЕЖЕННЯ,
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 04.05.2022. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Minion Pro.
Умовн. друк. арк. 14,15

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533

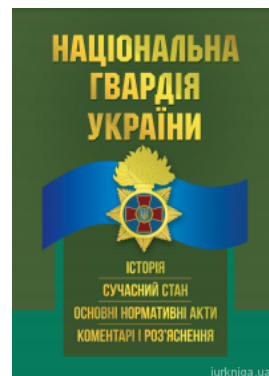
Книги, які можуть вас зацікавити

Статут Збройних сил України. Збірник законів. Алерта

Закон України "Про правовий режим воєнного стану". Алерта

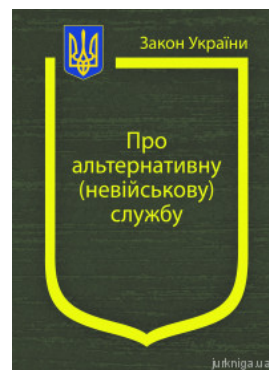
Національна гвардія України. Історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення

«Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми

Кримінальний кодекс України

Закон України "Про альтернативну (невійськову) службу"

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →